

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/63/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821202251
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Stanislava Kollárová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3821202251.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a členov JUDr. Ivety Anderlovej a Mgr. Mareka Anovčina v právnej veci navrhovateľa B. D. X., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom E. XXX/X, U. D. proti manželke navrhovateľa R. X., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom E. XXX/X, U. D., t. č. bytom U. E. XXX, U. D. o rozvod manželstva, o odvolaní manželky navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 17. augusta 2021, č. k. 11Pc/6/2021-51 takto

rozhodol:

1. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .
2. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. manželstvo B. D. X., nar. XX.augusta XXXX a R. X., rod. R., nar. XX.júla XXXX, uzavreté dňa 7. novembra 1987 v Zlatej sále Bojnického zámku, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Bojnice vo zväzku VIII. ročník 1987 na strane 5 pod poradovým číslom 225 rozviedol a výrokom II. žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal. Na vec aplikoval ust. § 18 , § 19 ods. 1, § 23 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine. V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal rozvodu manželstva na tom základe, že v súčasnosti manželstvo si neplní žiadnu funkciu , lebo manželia nežijú v spoločnej domácnosti tri roky. Počas manželstva sa im narodili dve deti, ktoré sú už dospelé. Po ročnej známosti uzatvorili manželstvo, pričom v ich vzťahu neboli vážnejšie nezhody alebo konflikty. Bývali v 3-izbovom byte v Prievidzi a navrhovateľ často cestoval za prácou aj do zahraničia . Po 13-tich rokoch si postavili rodinný dom v U. D., časť E., kde rodina žila až do 31.8.2018. Od tejto doby začali žiť manželia oddelene. Ich syn má založenú rodinu a býva vo svojom byte vo Veľkých Úľanoch a dcéra H. v roku 2021 končí 5.ročník jazykového gymnázia v Žiline, kde býva na internáte. Cez víkendy chodila striedavo k otcovi a k svojej matke. Okresný súd Prievidza v roku 2018 rozsudkom rozhodol o zrušení bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Od tohto času manželia spoločne nehospodária a v septembri 2018 sa manželka odsťahovala z rodinného domu v Nitrianskom Pravne, časť Solka, ktorý sa dohodou o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva stal výlučným vlastníkom navrhovateľ. Manželka navrhovateľa si prenajala byt v Prievidzi a to do času, kedy si nechala prerobiť dom na námestí v Nitrianskom Pravne, ktorý sa stal po rozdelení majetku jej výlučným majetkom. Počas manželstva navrhovateľ zistil, že ich povahové vlastnosti, životné ciele a názory sú rozdielne, že ich spoločný život nie je možný a existujúce rozdiely nie je možné prekonať. Boli časté napätia a nedorozumenia a po strate jeho lukratívneho zamestnania v roku 2015 a trávenia 10-mesačného obdobia doma ako nezamestnaného, neprospeli ich manželstvu. Navrhovateľ sa zamestnal, zamestnanie nebolo až tak lukratívne a začal chodiť na týždňovky a doma bol len cez víkend. Od januára 2018 žije v spoločnej domácnosti so svojou priateľkou, s ktorou si rozumie a s ktorou chce uzatvoriť po rozvode manželstvo.

2. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní zo sobášneho listu Mestského národného výboru Bojnice zistil, že účastníci konania manželstvo uzatvorili dňa 7.novembra 1987 v Zlatej sále Bojnického zámku. Ich posledným spoločným bydliskom bolo Nitrianske Pravno, Savinova 785. Podľa vyjadrenia účastníkov konania z ich manželstva sa narodili dve deti, G. X., nar. XX.X.XXXX a H. X., nar. XX.X.XXXX. Počas manželstva Okresný súd Prievidza rozsudkom zo dňa 19.apríla 2018 sp. zn. 12C 7/2018 zrušil bezpodielové spoluvlastníctvo manželov B.. D. X. a R. X., ktoré vzniklo dňa 7.11.1987 uzatvorením manželstva. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 19.4.2018. Účastníci konania uzatvorili dňa 3.7.2018 Dohodu č. 1 o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, z ktorej dohody vyplýva, že predmetom zrušenia a vyporiadania boli pozemky, rodinný dom nachádzajúci sa na ul. E. v Nitrianskom Pravne, podľa ktorej do výlučného vlastníctva B.. D. X. pripadá pozemok parc. č. 78/1, pozemok parc. č. 78/2 a rodinný dom č. s. XXX na Ul. E., U. D. na parc. č. XX/X. Ing. D. X. sa zaviazal zaplatiť R. X. z titulu primeranej náhrady za spoluvlastnícky podiel sumu vo výške 60.000 eur a to v deň podpisu tejto dohody prevodom na účet vo VÚB, a.s. Predmetom tejto dohody bol aj záväzok R. X., že sa odsťahuje z nehnuteľností uvedených v čl. IV. bod 1 v termíne do 31.8.2018 za splnenia dvoch podmienok - zaplataenia vyrovnávajúcej náhrady a podpísania návrhu na vklad vlastníckeho práva. Účastníci konania uzatvorili aj ďalšiu dohodu označenú ako Dohoda č. 2 o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktorej predmetom bolo vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, pozemky, budova Slovenskej sporiteľne s. č. XXX v U. D., časť budovy bez označenia súpisného čísla, ďalšie dva pozemky. Účastníci konania sa dohodli tak, že nehnuteľnosti uvedené v čl. II. bod 1 a bod 2 nadobúda manželka R. X., ide o budovu Slovenskej sporiteľne s. č. XXX, časť budovy bez označenia súpisného čísla a dva pozemky a manžel B.. D. X. nadobúda do svojho výlučného vlastníctva pozemky. Účastníci konania uzatvorili Zmluvu o uzavretí budúcej darovacej zmluvy, účastníkmi ktorej boli aj ich deti G. X. a H. X. a predmetom zmluvy bol pozemok a rodinný dom súp. č. XXX na Ul. D., kde sa účastníci dohodli aj na podmienkach uzatvorenia darovacej zmluvy. V zmluve sú upravené aj podmienky uzatvorenia darovacej zmluvy a tiež alternatívna dohoda o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, ak účastníci neuzatvoria darovaciu zmluvu, účastník 1/ a 2/ sa dohodli, že uzatvoria dohodu o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, obsah ktorej je uvedený v čl. III. Z tejto zmluvy vyplýva, že nehnuteľnosti uvedené v čl. III. bod 1.1., t. j. pozemok a rodinný dom súp. č. XXX nadobúda do výlučného vlastníctva R. X.. Dohodou č. 4 o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov týkajúca sa huteľného majetku, sa účastníci dohodli o vyporiadaní huteľných vecí uvedených v čl. III., kde sú uvedené veci, ktoré nadobúda R. X. a veci, ktoré nadobúda B.. D. X..

3. Zhodnotením skutkového stavu dospel súd prvej inštancie k záveru, že návrh navrhovateľa je podaný dôvodne, keď vzťahy medzi manželmi sú vážne narušené, trvalo rozvrátené a manželstvo účastníkov si nemôže plniť svoj účel v budúcnosti, pretože manželia spolu nežijú v spoločnej domácnosti tri roky, spoločne nehospodária, nevychovávajú maloleté deti (preto súd nemohol prihliadnuť na záujem maloletých detí). Manželstvo neplní ani funkciu vzájomnej pomoci a podpory. Neplní si funkciu biologickú, lebo manželia sa intímne nestýkajú, pričom aj táto funkcia je dôležitá vzhľadom na vek manželov; neplní ani funkciu ekonomickú, lebo manželia spolu nehospodária, netvorí spoločnú domácnosť a nepodieľajú sa podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov na uspokojovaní potrieb rodiny. Absentuje každá funkcia manželstva, manželstvo je len formálnym zväzkom pre manželov, je formálnym zväzkom aj pre spoločnosť, pričom ide o zväzok, ktorý je dobrovoľný a ani súd nemôže nútiť manželov, aby v manželstve zotrvali aj naďalej. Pokiaľ sú splnené hmotnoprávne podmienky upravené v Zákone o rodine a nie je predpoklad a nemožno ani očakávať obnovenie manželského spolužitia, súd manželstvo rozvedie. Navrhovateľ má priateľku, s ktorou tvorí spoločnú domácnosť tri roky, pričom sa poznajú desať rokov a ich blízky vzťah trvá podľa vyjadrenia navrhovateľa päť rokov. Z uvedeného potom vyplýva, že už aj časový horizont je kritérium, že je potrebné vylúčiť obnovenie spolužitia manželov. Navrhovateľ ani v priebehu konania nezmenil svoje stanovisko a vylúčil obnovenie spolužitia s manželkou, hoci manželka v priebehu konania tvrdila, že by dokázala ešte obnoviť spolužitie, ale neuviedla akým spôsobom, keďže navrhovateľ záujem o obnovenie spolužitia nemá. Uvažuje po rozvede uzatvoriť manželstvo s priateľkou. Tvrdenia manželov, čo sa týka príčiny rozvratu manželov boli rozdielne. Navrhovateľ tvrdil, že vzťahy v manželstve sú dlhšie obdobie narušené, snažili sa s manželkou zachovať manželstvo aj tým, že mali druhé dieťa, dcéru H., pričom manželka tvrdila v priebehu konania, že považuje manželstvo stále za manželstvo, ktoré ešte môže byť funkčné a vôbec nemala pocit, že v manželstve boli nejaké problémy, ktoré bolo treba riešiť alebo bola v manželstve kríza, pričom navrhovateľ tvrdil opak. Účastníci konania nenavrhlí vykonať vo veci ďalšie dôkazy na ich spolužitie, pričom súd považoval za nehospodárne, aby vykonal dôkazy na spolužitie účastníkov, pretože už z hľadiska dĺžky nefunkčnosti manželstva by bolo nadbytočné

takéto dokazovanie vykonať. Nie je dôvod, aby súd návrhu navrhovateľa nevyhovel, keďže navrhovateľ kategoricky odmieta obnovenie manželského spolužitia. Potom možno uzavrieť, že rozvrat manželstva je trvalý. Navrhovateľ si chcel usporiadať svoje vzťahy rozvodom, pretože s manželkou nežije tri roky a uvažuje uzatvoriť manželstvo so svojou priateľkou. Obidvaja manželia sú zdraví, preto súd nemusel hodnotiť aj funkciu vzájomnej pomoci a podpory, pokiaľ by jeden z manželov nemal dobrý zdravotný stav. Manželia sa zhodli v priebehu konania na tom, že navrhovateľ bol ako manžel zodpovedný, staral sa o deti a ekonomicky rodinu zabezpečil a postaral sa o celú rodinu. Uvedené vyplýva aj z dohôd o vyporiadaní podielového a bezpodielového spoluvlastníctva, kde po zrušení bezpodielového spoluvlastníctva manželov za trvania manželstva sa manželia dohodli, ktorý z nich bude vlastníkom nehnuteľností a hnutelých vecí. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

4. Proti tomuto rozsudku podala manželka navrhovateľa v zákonom stanovenej lehote odvolanie namietajúc, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Súd vykonal dokazovanie len výsluchom účastníkov a oboznámením listinných dôkazov. K dôvodnosti podaného návrhu dospel len na základe tvrdení navrhovateľa, ktoré považuje za účelové a zavádzajúce. Viac ako 30 rokov trvajúce manželstvo nemôže skončiť pre bezvýznamný flirt manžela, ktorý by už pravdepodobne ani netrval, keby ho manželka navrhovateľa neodhalila náhodnou sms-správou. Manžel tvrdí, že s priateľkou má vzťah 5 rokov, pričom na ich manželskom spolužití a to aj po intímnej stránke, sa nič nezmenilo. Žili usporiadaným rodinným životom, trávili spolu voľný čas, rozumeli si. Je možné, že manžel by v takomto paralelnom utajenom vzťahu pokračoval ešte nejaký čas, kým by ho to neomrzelo. Tomu nasvedčuje aj skutočnosť, že situáciu nezačal hneď riešiť podaním návrhu na rozvod. Návrh na rozvod je výsledkom nátlaku manželovej partnerky, ktorá má vidinu získať nemalý majetok. Súd sa nezaoberal tvrdením manželky navrhovateľa, že obnovenie manželského spolužitia je stále možné a citová väzba medzi manželkou navrhovateľa a navrhovateľom stále trvá. Súd nevedol manželov k odstráneniu príčin rozvratu a neusiloval sa o ich zmiernenie. Manžel uviedol, že deti sú už dospelé a potrebuje v živote zmenu, ale nezamyslel sa nad tým, že už je vo veku, kedy bude potrebovať pomoc a opateru. V čase, keď manžel prišiel o prácu, stála pri ňom, podporovala ho v štúdiu angličtiny, dokonca mu vybavila pobyt v zahraničí. Pripustila, že manželstvo prechádza krízou, táto je však len dočasná a dĺžka jej trvania je v porovnaní s dĺžkou ich spolužitia zanedbateľnou epizódou. Rozvrat manželstva v konaní nie je preukázaný. Objektívny a kvalifikovaný rozvrat vzťahov medzi manželmi je daný intenzitou rozvratu, jeho dĺžkou, ktoré sú zahrnuté do požiadavky vážnosti a trvalosti rozvratu. Prechodný a krátkodobý nesúlad medzi manželmi nemôže byť dôvodom na rozvod manželstva. Pri skúmaní vážnosti rozvratu manželstva je vždy povinnosťou súdu dôsledne zistiť a následne vyhodnotiť najmä vzájomný vzťah medzi manželmi, ako aj dĺžku trvania a intenzitu rozvratu vzťahov medzi nimi a rovnako prihliadnuť na odkázanosť jedného a pomoc druhého manžela. Rozvod manželstva sa vo všeobecnosti považuje za nežiadúci jav, ktorý má byť iba výnimočným riešením bezvýhodiskovej situácie v prípadoch, keď vážny stav narušenia vzťahov medzi manželmi nemožno prekonať inak. V prípade ich manželstva nie sú splnené zákonom predpokladané podmienky rozvodu a preto navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že návrh na rozvod zamietne.

5. Navrhovateľ v písomne podanom vyjadrení k odvolaniu manželky uviedol, že nečakal, že manželka podá odvolanie. Namietal, že súd ho núti po takmer 4 rokoch od rozchodu opäť žiť s manželkou i napriek tomu, že už roky žije v spoločnej domácnosti s inou ženou. V roku 1987 uzatvorili manželstvo, po roku známosti a manželstvo trvalo 30 rokov. Podľa vyjadrení manželky 5-ročná známosť je flirt, ako i viac ako 3-ročné spoločné zdieľanie spoločnej domácnosti. Súčasná priateľka navrhovateľa nie je jediný a hlavný dôvod ich rozchodu, ale dôsledok nespokojnosti navrhovateľa vo vzťahu. Navrhovateľ trvá na rozvode manželstva bez ohľadu na skutočnosť, či má priateľku. Manželke uviedol, že sa chce rozvieť, pričom ho žiadala o čas. Tvrdenia manželky, že je k rozvodu nútený partnerkou z dôvodu získania majetku je zavádzajúci, keď manžel je vlastníkom určitého majetku, ktorý nespadá do režimu BSM v prípade, že uzatvorí nové manželstvo. Partnerka pochádza z úplne skromných pomerov, nevedla nikdy luxusný život, je skromná, veľmi poriadkumilovná, vzdelaná a starostlivá a naučila aj navrhovateľa byť viac pri zemi. Cestovnú kanceláriu, fitness a solárne štúdio zriadiť navrhovateľ pre manželku iba pre zmysluplné trávenie jej času a pre určité spoločenské uplatnenie, pričom v tejto práci manželka netrávila viac času ako 24 hodín týždenne. Teraz môže byť manželka dlhšie v práci, pretože býva v tej istej nehnuteľnosti, kde má aj prácu a rovnako má zdroj príjmov z prenájmu prízemí, ktoré prenajímala Slovenskej sporiteľni a teraz Obchodu s rybárskymi a poľovnými potrebami. Manželka sa vozí v luxusnom kabriolette v koženej výbave. Pokiaľ nie je manželka spokojná s výškou príjmu z podnikania, môže sa kedykoľvek zamestnať. Príjem navrhovateľa sa znížil na 50%. Dcéra H. študuje

od septembra 2021 na prestížnej vysokej škole v Prahe, býva v súkromí, pričom všetky náklady s tým spojené uhrádza navrhovateľ, pretože manželka prispieva nepravidelne. Ich rodina svoju spoločenskú povinnosť voči deťom splnila, deti sú už dospelé, pričom bude deťom pomáhať a nie je absolútne žiadny dôvod, aby ich nefungujúce manželstvo sa umelo a nasilu predlžovalo kvôli deťom. Navrhovateľ chce konečne dať veci do poriadku a zlegalizovať súčasný stav vecí. Spolu s manželkou nežijú takmer 4 roky a existuje tu už nová rodina. Žiada, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a manželstvo rozviedol. S manželkou minimálne posledné 3 mesiace nie je žiadna komunikácia, na sms nereaguje. Je to zvláštny spôsob prejavu záujmu a prezentovanej výbornej komunikácie a náklonnosti medzi nimi. Sú zjavné aj dôvody a motív konania manželky, ktorý vôbec nie je o záchrane vzťahu, ale je to iba sebecký a tiež zlomyseľný prejav ješitnosti a pre navrhovateľa neakceptovateľný.

6. Krajský súd v Trenčíne, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané v lehote (§ 362 CSP) a má predpísané náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie bez toho, aby bol viazaný dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), prihliadnuc i na prípadné vady konania (§ 67 CMP) a po jeho preskúmaní dospel k záveru, že toto je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť, pričom podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, sa odvolací súd stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia.

7. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP v spojitosti s ust. § 67 CMP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré prechádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP a existenciu takejto vady odvolateľ ani netvrdil.

8. Napadnutým rozhodnutím súd prvej inštancie manželstvo účastníkov v zmysle ust. § 23 ods. 1 Zákona o rodine rozviedol, keď uzavrel, že vzťahy medzi manželmi sú vážne narušené, trvalo rozvrátené, pretože manželia spolu nežijú v spoločnej domácnosti tri roky, spoločne nehospodária. Absentuje každá funkcia manželstva a to biologická, ekonomická, funkcia vzájomnej pomoci a podpory a manželstvo je len formálnym zväzkom pre spoločnosť. Ide o dobrovoľný zväzok a ani súd nemôže nútiť manželov, aby v manželstve zotrvali. Navrhovateľ má priateľku, s ktorou tvorí spoločnú domácnosť tri roky, pričom sa poznajú desať rokov a ich blízky vzťah trvá podľa vyjadrenia navrhovateľa päť rokov. V priebehu konania navrhovateľ nezmenil svoje stanovisko a vylúčil obnovenie spolužitia s manželkou. Manželka by dokázala obnoviť spolužitie, avšak neuviedla, akým spôsobom, keďže navrhovateľ záujem o obnovenie spolužitia nemá a po rozvode uvažuje uzatvoriť nové manželstvo. Účastníci konania nenavrhli vykonanie ďalších dôkazov. Obaja manželia sú zdraví a preto nie je dôvodné hodnotiť funkciu vzájomnej pomoci a podpory.

9. Odvolateľka namietala nenaplnenie zákonných predpokladov pre rozvod manželstva tvrdiac, že súd k dôvodnosti návrhu dospel len na základe tvrdení navrhovateľa s tým, že manželstvo nemôže skončiť pre bezvýznamný flirt manžela, nezaoberal sa tvrdením manželky, že obnovenie manželského spolužitia je stále možné a citová väzba stále trvá. Rozvrat manželstva nie je preukázaný, ide o prechodný a krátkodobý nesúlad. Súd má dôsledne zistiť a vyhodnotiť vzájomný vzťah medzi manželmi, dĺžku trvania a intenzitu rozvratu vzťahov a prihliadať aj na odkázanosť jedného a pomoc druhého manžela.

10. Preskúmaním rozhodujúcich skutočností majúcich pôvod v obsahu spisového materiálu, odvolací súd dospel k záveru o nedôvodnosti podaného odvolania, keďže je dostatočne zrejmé, že právne závery o naplnení hmotnoprávnych predpokladov na rozvod manželstva účastníkov založil súd prvej inštancie na konkrétnych ustanoveniach právnych predpisov a skutkovo dovodil z konkrétnych zistení, ktoré majú pôvod v dostatočne vykonanom dokazovaní, za jeho správneho vyhodnotenia v zmysle zásad uvedených v ust. § 191 CSP. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie tiež dostatočne odôvodnil v súlade s požiadavkami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatuje správnosť jeho dôvodov a v podrobnostiach na tieto poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP), aby nadbytočne neopakoval všetky pre účastníkov známe fakty spolu so správnou citáciou právnych predpisov.

11. Na zdôraznenie správnosti dôvodov uvedených v rozhodnutí súdu prvej inštancie a s prihliadnutím na obsah odvolania, uvádza odvolací súd nasledovné:

12. Z vykonaného dokazovania v konaní nepochybne vyplynulo, že manželstvo účastníkov trvajúce od roku 1987, z ktorého pochádzajú dve, t.č. už plnoleté deti, je od doby posledného odchodu navrhovateľa zo spoločnej domácnosti (od roku 2018), čo je viac ako tri roky, len formálne a nefunkčné, ktorému odchodu predchádzali dlhodobu narušené vzťahy. Navrhovateľ kategoricky vylučuje obnovenie spolužitia, verbalizuje absolútne citové odcudzenie a má záujem zlegalizovať súčasný stav veci. Motív manželky považuje za sebecký, zlomyseľný prejav ješitnosti a pre navrhovateľa neakceptovateľný.

13. Ustanovenie § 23 Zákona o rodine vymedzuje podmienky, splnenie ktorých má za následok opodstatnenosť záveru o existencii dôvodov pre jeho rozvod. Vychádzajúc z neho, vzťahy medzi manželmi musia byť tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Je v právomoci súdu, aby posúdil vážnosť rozvratu medzi manželmi so zreteľom na ich celkové správanie sa, a to z hľadiska účelu manželstva biologickej, výchovnej, hospodárskej, funkcie vzájomnej pomoci, ktoré všetky vytvárajú zdravé rodinné prostredie, bezpečie a istotu dieťaťu pochádzajúceho z manželstva. Prechodný a krátkodobý nesúlad medzi manželmi nemôže byť dôvodom na rozvod manželstva.

14. V preskúmvanej veci sa odvolací súd plne identifikuje so záverom súdu prvej inštancie, založenom na výsledkoch vykonaného dokazovania, že v prípade účastníkov sú splnené hmotnoprávne podmienky dané zákonom pre rozvod, keďže pre vážnosť narušenia manželských vzťahov a trvalosť ich rozvratu, si manželstvo nemôže plniť svoj účel, teda nemôže vytvárať harmonické a trvalé životné spoločenstvo, pretože za jednoznačne verbalizovaného, kategoricky odmietavého postoja navrhovateľa k ďalšiemu pretrvávaniu toho času nepochybne len formálneho zväzku, nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Otázka trvalého rozvratu musí byť posudzovaná v každom jednotlivom prípade individuálne a nie je stanovená doba, bez uplynutia ktorej by konštatovanie v trvalom rozvrate nebolo možné. Podstatné je, či trvalý rozvrat manželských vzťahov nastal alebo nie. V tomto smere súd prvej inštancie zdôraznil ako predpoklad pre ďalšie trvanie manželstva dobrovoľnosť a slobodné rozhodnutie, poukazom na okolnosť, že nie je možné nútiť manželov zotrvať v manželstve, čo v danom prípade z vyjadrení navrhovateľa preukázané bolo. Jednoznačný a rozhodný postoj navrhovateľa, ktorý už v manželstve nemieni zotrvať, je potom znakom trvalého rozvratu manželstva ako dôvodu na jeho rozvod. Nič na tom nemení ani nesúhlas manželky navrhovateľa s rozvodom manželstva.

15. Pokiaľ za týchto okolností súd prvého stupňa vyhovel návrhu na rozvod manželstva účastníkov, rozhodol vecne správne. Ani v odvolacom konaní neboli z podaní účastníkov zaznamenané také zmeny, ktoré by boli spôsobilé viesť k odlišnému záveru, aký vo svojom rozhodnutí vyvodil súd prvej inštancie. Odvolací súd vo vzťahu k námietkam manželky, že má záujem na obnovení manželského spolužitia, ako i verbalizovaní jej citového vzťahu k manželovi, považuje za potrebné zdôrazniť, že manželstvo je dobrovoľným zväzkom muža a ženy, poslaním ktorého je spolužitie vo vzájomnej zhode, porozumení s cieľom vytvoriť zdravé a harmonické spoločenstvo pre všetkých, ktorých sa dotýka. Žiadneho z manželov nemožno spravodlivo prinútiť, aby v rozpore s jeho vôľou bol nútený žiť vo zväzku, ktorý ho citovo nenaplnia, ktorý je formálny, neplniaci si svoje funkcie, teda účel, pre ktorý bolo toto spoločenstvo uzatvorením manželstva založené, ako tomu je tiež v preskúmvanej veci, pričom manželka žijú už niekoľko rokov v oddelených domácnostiach, vysporiadali si svoje nehnuteľnosti, teda deklarovali svoj postoj voči manželstvu, rozhodne neindikuje k záveru o opodstatnenosti jeho zachovania. A navyše, manželka navrhovateľa v podanom odvolaní poukázala len na všeobecné konštatovania, bez konkrétneho vzťahu k rozvodu manželstva a možnosti obnovenia spolužitia.

16. Manželka navrhovateľa namietala, že súd prvej inštancie nevedel manželov k odstráneniu príčin rozvratu a neusiloval sa o ich zmiernenie ako i skutočnosť, že rozvrat manželstva nie je v konaní preukázaný. Odvolací súd vyhodnotil tieto odvolacie námietky ako zjavne nedôvodné, keď súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, vec správne právne posúdil a poukázal na všetky funkcie manželstva, ich nefunkčnosť, nestabilitu ako i nezáujem navrhovateľa- manželka na obnovení manželského spolužitia. Len samotná kritika súdneho rozhodnutia bez vecných dôvodov a nespokojnosť s rozhodnutím nemôže bez ďalšieho zakladať nesprávne rozhodnutie. Odvolací súd poukazuje na postoj navrhovateľa v konaní a jeho nemnosť, nezáujem a absolútne vylúčenie možnosti zotrvať v nefunkčnom manželstve. Manželka v konaní ako i v odvolaní len poukazuje na všeobecné atribúty manželstva bez vzťahu k predmetnej veci. Rovnako sú celkom nedôvodné námietky manželky navrhovateľa, že súd vykonal dokazovanie len výsluchom účastníkov a oboznámením listinných

dôkazov. Manželka navrhovateľa v konaní nenavrhol vykonať ďalšie dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a súd sám nemôže nahrádzať procesnú aktivitu strán sporu.

17. Nedôvodne v konečnom dôsledku za týchto okolností odvolateľka tiež namietala, že rozvod má byť takým opatrením, ktoré má umožniť rozchod manželov len vtedy, ak iné riešenie už nezostáva. Manželia sú si v manželstve rovní v právach, ale aj v povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie. Plnenie týchto povinností nemožno nijako právne vynútiť. Ak sa však neplnia, majú za následok rozvrat manželstva, ku ktorému došlo tiež v posudzovanej veci s vyústením do jeho rozvodu, preto námietky manželky navrhovateľa sú nedôvodné. Návrh na rozvod manželstva nebol zo strany navrhovateľa impulzívnym konaním, ale uváženým a premysleným riešením pretrvávajúcich okolností. Poukaz manželky navrhovateľa na dĺžku narušenia vzťahu, teda jeho krátkodobý charakter je irelevantný, nakoľko nie je podstatná dĺžka narušenia vzťahov, ale jeho intenzita, čo v danom prípade splnené bolo. Každý jednotlivý prípad je potrebné posudzovať individuálne a podstatné je to, či trvalý rozvrat nastal. Jednoznačný a rozhodný postoj navrhovateľa, ktorý už nemieni v manželstve zotrvať, je potom znakom trvalého rozvratu manželstva ako dôvodu na jeho rozvod.

18. Odvolacie námietky k tejto časti sa vzťahujúce, nie sú tak spôsobilé k odlišnému rozhodnutiu vo veci.

19. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil, za použitia ust. § 387 ods. 1 CSP.

20. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

21. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

23. O nároku na náhradu trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keďže nezistil dôvod na aplikáciu výnimky v zmysle § 55 CMP.

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu Trenčín pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza (§ 76 CMP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).